

ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ САНКЦІЙ США НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ РОСІЇ

Шнирков О.О.

к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Київського національного торговельно-економічного університету

Економічні санкції - це засоби економічно розвинутих країн впливати на поведінку інших держав, демонструвати лідерство, а також намагаються спонукати проведення в цій країні соціальних або політичних змін. [2]

Застосування США санкцій щодо Росії має на меті досягнення зміни політики російського уряду в українському питанні шляхом тиску на російську економіку. Цільові санкції щодо окремих осіб, організацій та секторів були спрямовані на посилення політичної ізоляції Росії, а також збільшення економічних втрат Росії, особливо у сферах, які мають стратегічне значення для російської економіки. [1]

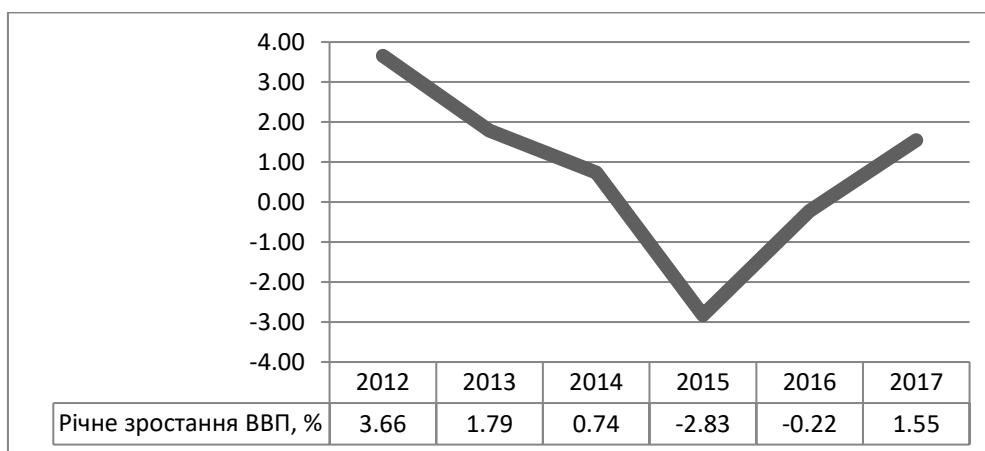
Санкції Сполучених Штатів проти Росії мали такі основні сфери застосування:

- Замороження активів та заборона американським особам здійснювати будь-які операції та укладання договорів з конкретними російськими громадянами, серед яких деякі російські чиновники, депутати, бізнесмени.
- Замороження активів конкретних суб'єктів господарювання (зокрема фінансової та оборонної сфери) та заборона будь-яких господарських зв'язків з ними.
- Обмеження фінансових операцій з російськими компаніями, що працюють у сфері фінансових послуг, енергетичному та оборонному секторах. Під санкції потрапили такі російські компанії, як «Рособоронекспорт» - державний експортер зброї; «Роснефть» - державна нафто виробна компанія; «Сбербанк» - найбільший банк Росії.
- Експортні обмеження послуг та технологій, які пов'язані з нафто виробничою та переробною діяльністю до Росії. Це стосується в більшій мірі технологій для підтримки розвідки чи видобутку глибоководних, офшорних або сланцевих проєктів, які можуть бути застосовані для видобутку нафти в Росії.
- Обмеження експорту товарів подвійного призначення та військового призначення з Сполучених Штатів у Росію.

Санкції суттєво вплинули на російську економіку, в більшій мірі торкнувшись цін на нафту, кількість експорту та інфляційну ситуацію в країні.

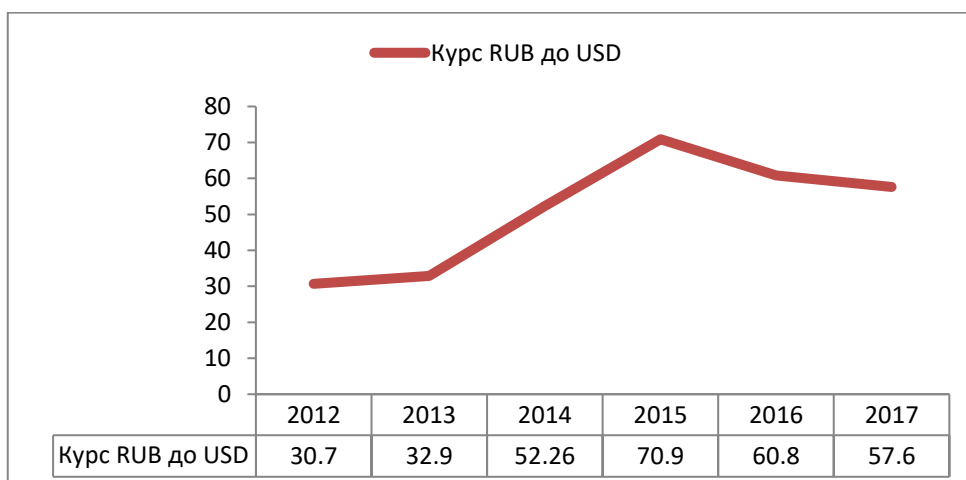
Зокрема Росія зіткнулася з такими основними проблемами:

- зростання бюджетного дефіциту до 3,2% у 2015 році порівняно з 0,9% у 2013 році;
- зростання масштабів бідності, яке в 2015 році становило 19,2 млн. чоловік (13,4% від населення). Це на 3,1 млн. чоловік більше, ніж у 2014 році;
- спостерігалася негативна тенденція економічного зростання, причому воно уповільнилося до 0,74% у 2014 році, перш ніж суттєво скоротилося на 3,57% у 2015 рік (рис. 1); [4]

Рис.1. Динаміка зростання ВВП Росії у 2012-2017 рр.
Джерело: побудовано автором на основі [5]

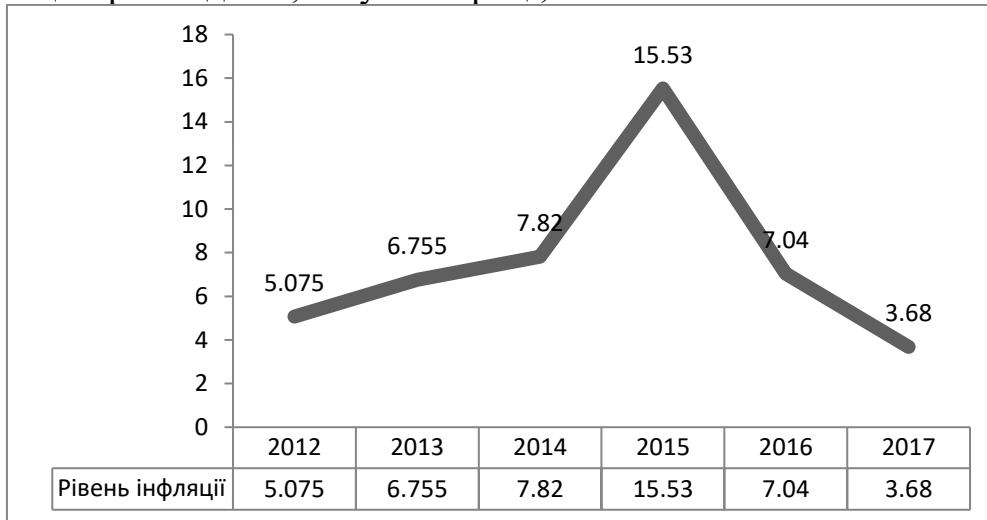
- стрімке знецінення рубля (рис. 2);

Рис.2. Динаміка курсу RUB до USD

Джерело: побудовано автором на основі [5]

- високий рівень інфляції (рис. 3): у порівнянні з 6,8% у 2013 році інфляція зростає до 15,5% у 2015 році;

Рис.3. Динаміка темпів інфляції

Джерело: побудовано автором на основі [5]

Починаючи з 2016 року економічна ситуація в РФ в значній мірі стабілізувалася, навіть не зважаючи на те, що санкції знаходяться досі в дії. Переважно це відбулось завдяки зростанню світових цін на нафту.

Рис.4. Динаміка цін на нафту 2014-2018 рр.

Джерело: побудовано автором на основі [5]

Нафтогазова сфера є важливим напрямом економіки Росії, оскільки експорт цих товарів становить більше половини загального експорту та забезпечує понад 30% валового внутрішнього продукту країни. [3]

Американські економічні санкції проти Російської Федерації покликані не лише урегулювати український конфлікт, а й мають за мету

послабити позиції Росії на світовому енергетичному ринку, особливо на такому важливому як ЄС.

Список використаних джерел

1. Consolidated united nations security council sanctions list. URL: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.un.org/sc/suborg/en/sanctions/un-sc-consolidated-list>
2. Всесвітня історія. Навчально-практичний довідник / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Х.: Вид-во «Ранок», 2011. – 416с.
3. European Union: Newsroom. [Електронний ресурс] – Режим доступу: – URL: <https://europa.eu/newsroom>
4. [Nelson R. M. U.S. sanctions and Russia's economy. Washington, DC: Congressional Research Service; 2017.](#) [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/R43895.pdf>
5. The World Bank. [Електронний ресурс] – Режим доступу: URL: <https://data.worldbank.org/indicator>